

► 1. Na okraji Duhových hor, pod ledovcem Vatnasjökull, se rozprostírá oblast prastarých sopek Faxasund.

Island

CO SKRÝVÁ ISLAND

Podezřívám Islandány, že ta nejhezčí místa své země nezaznamenávají do map a dohlížejí na to, aby nebyla popsána v průvodcích. A nedivím se jim, jejich příroda je velmi křehká a snadno by podlehla náporu turistů.

Text a foto: Filip Weber / Island

Černé sopky, zelený mech, modrá jezera

Jen málo míst na světě poskytuje takové kontrasty barev. A nikde není mech tak opravdově zelený jako na Islandu. Na okraji Duhových hor, pod ledovcem Vatnasjökull, se rozprostírá oblast prastarých sopek Faxasund. Oblast je plná velkých černých kráterů

porostlých zeleným mechem a vyplněných modrými jezery. Je velmi obtížně dostupná, jen terénním autem a po neznačených cestách. Když máte velké štěstí, přestane pršet, trochu se utiší neutuchající vichřice a mezi mraky vykoukne slunce. Tak rychle foťák na stativ a fotit a fotit.

Roklinka

Četli jste Tolkienovu „Cestu tam a zase zpátky“? Bilbo Pytlík zde navštíví Roklinku, sídlo elfů. Popisuje ji jako hluboké údolí s vodopády. Islandané běžně věří na skřítky a elfy. Místní ministerstvo dopravy často musí měnit plány na stavbu silnic, aby se vyhnulo místům, kde prý žijí. A tak jako mají místní lidé svůj národní park Tingvellir s parlamentem Althing, tak elfové se scházejí v údolí Gjáin. Když putujete islandským vnitrozemím, procházíte šedivou, nehostinnou pustinou mezi ledovci, kde žijí skřítkové. A za to, že putujete bez problémů, jim stavíte kamenné vardy. Pod stále činnou sopkou Hekla přijdete na hranu údolí a otevře se před vámi pohled do zeleného ráje, elfího sídla. Do vulkanické pukliny se tu řítí vodopády. Dva potoky a spojená řeka třetím vodopádem údolí opouštějí. V létě je údolí zarostlé zelenou

trávou, břízkami a lopuchy. Na podzim břízky zčervenají a zežloutnou a údolí hraje všemi barvami. Stačí se postavit na břeh potoka pod vodopád, zavřít oči, zase je otevřít a koutkem oka pozorovat, jak se elf schoval za skálu.

Horká sprcha

Na severu Islandu je zelené údolí Vesturdalur, kde se pasou ovce a skoro zde nefouká. Do říčky Laugarvallaá sem vodopádkem vtéká horký

V zeleném údolí Vesturdalur vás budou rušit jen ovce. V tůni si poležte v horké vodě.

potok, tak horký, že se pod něj dá jen taktak vlézt. V tůni pod vodopádkem můžete hodiny ležet v horké vodě. Místo je daleko od turistických center, a tak máte velkou šanci zde být úplně sami.

Cesta pod útesem

Na Západních fjordech je fjord Arnarfjörður. Vody fjordu omývají poloostrov vystrčený do vod Atlantského oceánu. V nejparnějším létě se zde teploty pohybují okolo úžasných 5–10 stupňů a vane zde nepřetržitý chladný vítr. Poloostrov se dá objet dokola, ale má to háček: příliv a odliv. Než vyrazíte, je potřeba si přesně načasovat okamžik, kdy je nejnižší odliv. Rozdíl mezi přílivem a odlivem je 6 m. Nezpevněná cesta, která poloostrov obchází, na jižním okraji klesá těsně k moři pod převis skály. Útes plný ptáků se tyčí do výšky nad cestou a cesta je za přílivu 3 m pod hladinou. Cesta je velmi málo používaná a selhání auta v tomto klíčovém místě by bylo jistou zárukou koupele. Odměnou za projetí tohoto dramatického úseku je krásné skalnaté pobřeží Atlantiku, oranžový maják na jeho nejzápadnějším výběžku a velké příbojové vlny, které se rozbíjejí s temným hukotem na útesech.

Ledovcová jezera

Na druhé straně fjordu Arnarfjörður je vodopád Dynjandi. Řeka Austurá zde padá do fjordu ze 100m výšky. Nad vodopádem se nalézá ve výšce okolo 600 m n. m. chráněná oblast překrásných ledovcových jezer pod nejvyšší horou oblasti Botnshnúkur. Oblast vznikla při ústupu

ledovce, který roztrhal původní pevný skalní masiv na hromady volných kamenů. Vede zde jediná cesta podél elektrického vedení, ale není téměř udržovaná. Překračuje několik potoků a i velkým terénním autem je špatně sjízdná. Pěšky je oblast také obtížně dostupná, volné kameny se zvrtnou při každém kroku, stezky nejsou značené a oblast je liduprázdňá.

Jezera jsou pouhých 70 km pod severním polárním kruhem a počasí tomu odpovídá: většinou mlha, vítr, lehce sněží.

Teplá koupel pod ledovcem

Jestli máte opravdu dobré off-road auto a odvážíte se na Vysočinu, objedte horu Syðri-Háganga, jezero Hágöngalón a vydejte se do Vonaskardu. Průjezd Vonaskardem je od roku 2010 zakázaný, vybuchla zde sopka Bárðarbunga a povodeň z ledovce zcela strhla cestu. Ale můžete nechat auto před brodem a vyrazit pěšky. Pod malým ledovcem Tungnafellsjökull je rozsáhlé termální pole s vývěry, bahenními sopkami a soutokem horkého a studeného potoka. Když si odkopete štěr v tůňce, můžete si pomoci hrázky regulovat teplotu koupele, ležet v horké vodě a kochat se výhledem na ledovec Vatnajökull.

Islandský ráj

Na dohled od ledovců Vatnajökull, Tungnafellsjökull a Hofsjökull, na Vysočině, je ráj. Cesty sem jsou sice značené a jednou za rok možná i prohrnuté, ale od cesty F26 (hlavní cesta přes Vysočinu) je obtížný brod a zbývající dvě cesty vedou z dalekého severu a také přes pár zábavných brodů. Takže zase to chce pořádné terénní auto.

V oáze Laugafell je termální pramen, na kterém v roce 1975 islandský turistický klub zbudoval bazének a v okolí několik chatěk. Bazének má 40 stupňů a horkým pramenem je vytápěno i ústřední topení v chatkách. Okolí bazénku je porostlé zelenou trávou a žlutými kvítky. Na stožáru se třepotá nezbytná islandská vlajka. Po několika dnech putování islandskou Vysočinou, což je poušť a poušť a občas ledovec, zima a déšť, si připadáte jako v ráji.

K ráji patří na Islandu výtečný pečený losos a slabé islandské pivo. Jenže to je umocněno tím, že lososa si upečete na břehu termálního jezírka a pivo si

vychutnáte v jezírku. A v jezírku s pivem si poklábosíte a kocháte se vyhlídkou na okolní ledovce. Cachtat se můžete třeba celý den, jen vylézt ven do větru a zimy, to chce odvahy.

Opuštěné údolí

Nad tím, jak v tomto údolí mohli žít lidé, zůstává rozum stát. Museli být neuvěřitelně odolní a drsní. V srpnu jsou zde velké zbytky sněhu, od oceánu fičí ledový vítr, v zimě zde musejí být velké závěje a slunce většinu roku není vidět. V údolí

Flateyjdalsheiði, na jednom ze severních výběžků Islandu, stálo několik farem, ale všechny byly opuštěny kolem roku 1920. Zima, tma a drsné počasí osadníky spolehlivě vyhnaly. Ale skoro je chápu, že se tady usadili: údolí je překrásné, z kopců padají vodopády, na dně se klikatí říčka, všechny svahy jsou zelené a úřednická moc je tak daleko.

Naštěstí jsou všechna tato místa obtížně dostupná, což je snad uchrání před nápory davů turistů, které autobusy vozí po okružní silnici. ◀

